

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

Egz. Nr 1

PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI - Białystok
KANCLARIA
WIELKIEGO
2009-06-01
Koszt zat. ....
poz. rej. ..../symp. Wydz. ....
podpis .....

PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
Wydział Polityki Społecznej
Data .....
Ilość zat. 01 CZE. 2009
Podpis .....

EF
J

PROTOKÓŁ KONTROLI

**Domu Pomocy Społecznej im. Wiktorii Kowalewskiej w Łomży
przeznaczonego dla osób w podeszłym wieku
ul. Gen. Władysława Sikorskiego 222, 18-400 Łomża**

Nie stwierdzono nieprawidłowości u zeznanej z
poufnością nie wystosowano zażądanie
pokontrolnego

M. Nowak

Białystok 01.06.2009 r.

DK-29462

Białystok – maj - 2009r.

PROTOKÓŁ

z kontroli kompleksowej Domu Pomocy Społecznej im. Wiktorii Kowalewskiej w Łomży, ul. Gen. Władysława Sikorskiego 222, 18-400 Łomża, przeprowadzonej w dniach 12 i 15.05.2009 r.

Dom Pomocy Społecznej im. Wiktorii Kowalewskiej w Łomży prowadzony jest na zlecenie powiatu łomżyńskiego przez Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Łomży. Zarząd Okręgowy PKPS w Łomży posiada zezwolenie Wojewody Podlaskiego Nr PS.V.9013/13/09 z dnia 21.12.2006r. na prowadzenie Domu na czas nieokreślony na 26 miejsc.

Adres Domu: 18-400 Łomża, ul. Gen. Władysława Sikorskiego 222. Dom przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku. Dyrektorem Domu jest Pan Marian Knopkiewicz.

Kontrolę przeprowadzili – Ewa Feszler –inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, kierownik zespołu, Mieczysław Nartowicz - inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, na podstawie upoważnienia Nr 147 z dnia 11.05.2009r. (PS.VI.EF.0939/147/09), wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego – dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Przedmiot kontroli: Przestrzeganie standardu świadczonych usług oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od 1.01.2008 r. do dnia kontroli.

Ustalenia kontroli

I. Przestrzeganie standardu świadczonych usług (akta sprawy nr 1)

A) w zakresie usług bytowych:

Dom Pomocy Społecznej w Łomży mieści się w trzykondygnacyjnym budynku bez barier architektonicznych, z zamontowanymi systemami przyzywowo-alarmowym i alarmowo-przeciwpożarowym. Przy wejściu do budynku wykonany jest podjazd dla osób niepełnosprawnych, w środku zamontowana jest winda przystosowana do przewozu osób niepełnosprawnych, która zjeżdża na wszystkie kondygnacje budynku. Teren wokół Domu ogrodzony i zagospodarowany - altanka, ustawione ławeczki.

B) w zakresie wymaganych pomieszczeń:

W Domu znajdują się następujące pomieszczenia:

a) w piwnicy

- dwie pracownie terapii zajęciowej
- palarnia,
- WC z sedesem i umywalką,
- pralnia Domu,
- pomieszczenie przeznaczone na podręczne pomieszczenie do prania i suszenia,

b) na parterze:

- pokój do masażu,
- pokój do masażu wodnego, wyposażony w wannę, prysznic, umywalka, sedes,
- pokój kinezyterapii
- dwa pokoje fizykoterapii,
- WC z sedesem i umywalką,
- sala ćwiczeń,
- jadalnia

c) na I piętrze:

- dwie łazienki, wyposażone łącznie w: 3 sedesy, 3 umywalki, wannę,
- kuchenka pomocnicza wraz z pokojem dziennego pobytu,
- pokoje mieszkalne:
  - 2 pokoje jednoosobowe o powierzchni odpowiednio $9,45\text{ m}^2$, 12 m^2 ,
  - 5 pokoi dwuosobowych o powierzchni odpowiednio $12,76\text{ m}^2$, $13,20\text{ m}^2$, $12,48\text{ m}^2$, $12,5\text{ m}^2$, $16,05\text{ m}^2$,

d) na II piętrze:

- 3 łazienki, wyposażone łącznie w: 3 wanny, 3 sedesy, pisuar, 3 umywalki.
- pokój dziennego pobytu,
- gabinet medycznej pomocy doraźnej,
- toaleta z sedesem i umywalką
- pokoje mieszkalne:
  - 2 pokoje trzyosobowe o powierzchni odpowiednio: $18,01\text{ m}^2$, $23,66\text{ m}^2$,
  - 4 pokoje jednoosobowe o powierzchni odpowiednio: $9,0\text{ m}^2$, $9,4\text{ m}^2$, $10,92\text{ m}^2$, $13,14\text{ m}^2$,
  - 2 pokoje dwuosobowe o powierzchni odpowiednio: $14,41\text{ m}^2$, $13,53\text{ m}^2$

Wszystkie pokoje mieszkalne spełniają standardowe normy w zakresie powierzchni, tj. pokój jednoosobowy nie mniej niż 9 m² na osobę, a pokój wieloosobowy nie mniej niż 6 m² na osobę. Pokoje wieloosobowe przeznaczone są dla nie więcej niż 3 osób. Wyposażone są w łóżko, szafę, stół, krzesła w ilości odpowiedniej do liczby osób zamieszkujących w pokoju, szafkę nocną oraz odpowiednią do liczby osób mieszkających w pokoju liczbę wyprowadzeń elektrycznych.

Obowiązujące wymagania w zakresie warunków lokalowych są spełnione.

C) w zakresie warunków sanitarnych

Dom spełnia wymagane standardy w zakresie zapewnienia odpowiedniej liczby łazienek i toalet, gdzie zgodnie z obowiązującymi przepisami liczba łazienek powinna zapewniać możliwość korzystania z nich przez nie więcej niż pięć osób, a w przypadku toalet – przez nie więcej niż cztery osoby.

Przy wszystkich urządzeniach sanitarnych zamontowane są uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń. Pomieszczenia Domu są czyste, estetycznie urządzone, sprzątane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz dziennie, wolne od nieprzyjemnych zapachów.

D) w zakresie wyżywienia i organizacji posiłków

Dom zapewnia mieszkańcom zgodnie z obowiązującymi przepisami 3 posiłki dziennie wydawane w następujących godzinach tj.

- śniadanie 7³⁰-9³⁰,

- obiad 12³⁰-14³⁰,

- kolacja 18⁰⁰-20⁰⁰.

oraz wybór zestawu posiłków. Zgodnie ze wskazaniem lekarza internisty przygotowywane są diety. W dniu kontroli 8 mieszkańców korzystało z posiłków przygotowywanych wg. diet, cukrzycowej – 1 osoba, lekkostrawnej – 8 osób, bezmlecznej – 1 osoba.

Mieszkańcy spożywają posiłki na stołówkach lub w pokojach mieszkalnych, w razie potrzeby są karmieni. W dniu kontroli 8 osób wymagało karmienia.

Dom zapewnia mieszkańcom całodobowy dostęp do podstawowych produktów żywnościowych oraz napoi. Produkty żywnościowe oraz napoje dostępne są w kuchence pomocniczej na I piętrze. W lodówce wyłożone były serki, wędlina, masło z których mieszkańcy mogą przygotować sobie drobny posiłek.

E) odzież i obuwie

W trakcie kontroli nie stwierdzono braków w zakresie zaopatrywania mieszkańców w wymagane liczby zestawów odzieży i obuwia, dostosowane do pory roku oraz stanu ich zdrowia. Większość mieszkańców dokonuje zakupów odzieży i obuwia ze środków własnych. Osobom, które nie posiadają środków na ten cel, odzież i obuwie zapewnia Dom. W okresie objętym kontrolą Dom nie zakupił żadnych ubrań i obuwia dla mieszkańców. Wykorzystywana jest odzież i obuwie z punktu pomocy, który prowadzi PKPS.

Bielizna, odzież wierzchnia i zewnętrzna mieszkańców, obuwie znajduje się w ich szafach ubraniowych w pokojach mieszkalnych. Odzież była czysta, poukładana i niezniszczona.

Ubrania mieszkańców prane są w pralni Domu. Każde ubranie jest znakowane, dzięki czemu po praniu wraca do właściciela. Za zbieranie brudnej odzieży i roznoszenie czystej w Domu odpowiedzialni są pracownicy na dyżurze.

W podręcznym pomieszczeniu do prania i suszenia najbardziej sprawni mieszkańcy sami piorą swoją bieliznę i ubranie. Środki piorące zapewnia Dom.

F) środki czystości

Mieszkańcy mają zapewnioną pomoc w utrzymaniu higieny osobistej oraz środki czystości i higieniczne.

Dom zakupuje wszystkie potrzebne środki czystości i higieniczne, w tym m. in.: szampony, mydła, proszek do prania, papier toaletowy.

W 2008 r. na potrzeby mieszkanek zakupiono (akta sprawy nr 2):

- gąbki do kąpieli – 77 sztuk,
- płyn do kąpieli – 14 l,
- mydło w płynie – 15 l,
- szampon - 25 l,
- płyn do prania – 5 l,
- papier toaletowy – 1088 sztuk,
- płyn domestos – 55 l,
- płyn do płukania – 62 l,
- ręczniki papierowe – 17 opakowań,

W I kwartale 2009 r. zakupiono (akta sprawy nr 2):

- gąbki do kąpieli – 20 sztuk,
- płyn do kąpieli – 6 l,
- mydło w płynie – 5 l,

- szampon - 8 l,
- papier toaletowy – 192 sztuk,
- płyn domestos – 30 l,
- płyn do płukania – 23 l,
- ręczniki papierowe – 5 opakowań,

Środki czystości, artykuły kosmetyczne i higieniczne inne niż te zakupywane przez Dom mieszkańcy zakupują z własnych środków. Znajdują się one w szafkach przyłóżkowych. Ręczniki mieszkańcy trzymają w pokojach mieszkalnych.

Pościel mieszkańców była czysta. Pościel i ręczniki prane są w pralni Domu. W trakcie kontroli nie stwierdzono, by mieszkańcom brakowało środków czystości i higienicznych.

W przeprowadzeniu toalety i utrzymaniu higieny osobistej mieszkańcom pomaga personel będący na dyżurze. Ze względu na stany osób przebywających w Domu prowadzony jest zeszyt kąpieli.

G) w zakresie usług opiekuńczych:

Na dzień kontroli w Domu przebywało 25 mieszkańców (jedna osoba była w szpitalu) w wieku od 43 do 97 lat. Główne schorzenia mieszkańców to m. in.: schorzenia układu krążenia, cukrzyca, miażdżyca, schorzenia układu kostnego, nadciśnienie tętnicze, schizofrenia, padaczka.

Wśród mieszkańców 10 osób wymagało całkowitej pomocy przy wykonywaniu czynności codziennych oraz 10 osób wymagało częściowej pomocy. Przy pomocy sprzętu ortopedycznego poruszały się 2 osoby, na wózkach poruszały się 3 osoby, 2 osoby były leżące.

Usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne na rzecz mieszkańców świadczą opiekunki oraz pokojowe, które pracują w godzinach 7⁰⁰-15⁰⁰, 11⁰⁰-19⁰⁰, 7⁰⁰-19⁰⁰ i 19⁰⁰-7⁰⁰.

Zgodnie z grafikiem na dzień 12 maja br. (akta sprawy nr 3) obsada na poszczególnych zmianach przedstawiała się następująco:

- w godzinach 7⁰⁰-15⁰⁰ - 2 opiekunki w tym jedna odbywająca staż,
- w godzinach 11⁰⁰-19⁰⁰ – opiekunka i pokojowa, która w tym dniu przebywała na urlopie wypoczynkowym,
- w godzinach 7⁰⁰-19⁰⁰ – pokojowa,
- w godzinach 19⁰⁰-7⁰⁰ opiekunka.

Ponadto, w godzinach 7⁰⁰-15⁰⁰ z mieszkańcami pracuje kierownik zespołu terapeutyczno-opiekuńczego oraz pracownik socjalny.

Zapewnienie mieszkańcom możliwości korzystania ze świadczeń zdrowotnych

Wszyscy mieszkańcy zgłoszeni są do lekarza pierwszego kontaktu z Przychodni Nr 2 z Zespołu Gabinetów lekarza Rodzinnego na ul. Wyszyńskiego w Łomży, do dr A. Ambroziewicz. Każdy z mieszkańców Domu z powyższej poradni wybrał także pielęgniarkę środowiskową, składając stosowną deklarację. Mieszkańcy, w trakcie rozmów z kontrolującymi, potwierdzili, że wiedzą kto jest ich lekarzem pierwszego kontaktu i że lekarz ten przychodzi do Domu zawsze, kiedy potrzebują.

Ze względu na słaby stan zdrowia mieszkańców Domu, lekarz rodzinny przychodzi do na wizyty do Domu. Mieszkańcy są badani w gabinecie medycznej pomocy doraźnej lub pokoju mieszkalnym. Lekarz rodzinny kieruje mieszkańców do poradni specjalistycznych, wypisuje recepty. Mieszkańcy są pod stałą opiekę następujących poradni: okulistycznej, kardiologicznej, neurologicznej, psychiatrycznej. Zlecone skierowania na badanie typu morfologia realizowane są przez pielęgniarki z Przychodni. Natomiast zlecone zabiegi takie jak zastrzyki, podłączenia kroplówek, opatrunki, wykonują w Domu osoby z wykształceniem pielęgniarskim zatrudnione na stanowisku opiekunki, posiadające prawo wykonywania zawodu pielęgniarki.

Mieszkańcy, którzy wymagają konsultacji lekarza rehabilitacji są badani przez lekarza rehabilitanta w Ośrodku Rehabilitacji Diennej przy PKPS, który znajduje się na parterze Domu. W dniu kontroli nikt z mieszkańców nie miał zleconych zabiegów, natomiast technik fizjoterapii z Ośrodka prowadzi z mieszkańcami ćwiczenia ogólnousprawniające.

Mieszkańcy mają zapewniony kontakt z psychologiem. W ramach realizowanego projektu CIS psycholog zatrudniony jest na umowę zlecenie, w Domu jest raz w miesiącu, a w razie potrzeby także częściej.

Dom zawarł umowę zlecenie również z lekarzem psychiatrą, który przychodzi do mieszkańców na każde wezwanie kierownika działu terapeutyczno-opiekuńczego. Po miesiącu wystawia fakturę za swoje świadczenie.

Dom ponosi odpłatność za leki, do wysokości limitu ceny. Faktury za leki wystawiane są na mieszkańca. Na każdej fakturze kierownik działu terapeutyczno-opiekuńczego rozlicza, która część środków za leki jest refundowana, a którą ponosi mieszkaniiec. Kwoty, które ponoszą mieszkańcy, sami bezpośrednio wpłacają do kierownika działu, który reguluje płatność recept bezpośrednio z apteką. Ustalono, że środki opatrunkowe, środki niezbędne do codziennej pielęgnacji osób, które mają odleżyny zakupuje Dom.

W okresie objętym kontrolą, z powodu braku środków w PCPR na dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych, mieszkańcy nie korzystali z tej formy rehabilitacji. Natomiast korzystali z dofinansowania do zakupu sprzętu ortopedycznego. Zaopatrzeni zostali w następujący sprzęt rehabilitacyjny:

w 2008 r.

1. wózek inwalidzki – 1 osoba,
2. pieluchomajtki – 17 osób,
3. chodziki do nauki chodzenia – 1 osoba,
4. balkonik – 1 osoba,
5. łóżko ortopedyczne – 1 osoba.

w 2009 r. zakupiono koncentrator tlenu.

H) w zakresie usług wspomagających

W Domu usługi wspomagające mieszkańcom świadczy kierownik zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, pracownik socjalny, którzy pracują w godzinach 7⁰⁰-15⁰⁰ oraz instruktor terapii zajęciowej, zatrudniony w Domu od 1 maja 2009 r. Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika zespół terapeutyczno-opiekuńczego przez pierwsze pół roku będzie pracował w systemie zmianowym, by lepiej poznać mieszkańców i dostosować do ich potrzeb zajęcia terapeutyczne.

Pracę socjalną na rzecz mieszkańców świadczy pracownik socjalny, który m.in.: pomaga mieszkańcom w załatwianiu spraw urzędowych, składa wnioski o dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych i zakupu sprzętu ortopedycznego, jeździ z mieszkańcami do lekarza i rodzin.

W zakresie terapii zajęciowej opracowano plan, z uwzględnieniem potrzeb i możliwości psychofizycznych mieszkańców. Główne cele realizowanej terapii zajęciowej to:

- nauczanie zaradności życiowej i umiejętności współżycia w grupie, w rodzinie i społeczeństwie, rozwijanie cech moralnych takich jak: życzliwość, sprawiedliwość, szacunek, uczciwość, koleżeństwo,
- rozwój i utrzymanie sprawności ruchowej i manualnej,
- przyswojenie przez uczestników wiadomości o otaczającym ich środowisku społecznym, przyrodniczym i technicznym,
- wdrożenie do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych,

- nauczanie korzystania z określonych narzędzi i urządzeń technicznych, przygotowanie do korzystania z różnorodnych form kulturalnego spędzania czasu wolnego oraz w miarę posiadanych możliwości - organizowania sobie czasu wolnego,
- troska o estetyczny wygląd pomieszczeń i najbliższego otoczenia
- odpowiednie zachowanie się w miejscach publicznych, wypowiadanie prośb, życzeń, pytań.

Zajęcia ukierunkowane są na utrwalenie czynności samoobsługowych, które realizowane są poprzez:

- sygnalizowanie i załatwianie potrzeb fizjologicznych, samodzielne ubieranie i rozbieranie się,
- zakładanie luźnej bielizny, wieszanie odzieży na wieszaku, układanie jej na krześle,
- poprawne zakładanie i zdejmowanie obuwia, sznurowanie, ustawianie w określonym miejscu,
- mycie rąk z zachowaniem kolejnych czynności i etapów, wycieranie ręcznikiem, odkręcanie i zakręcanie kranu,
- posługiwanie się przedmiotami codziennego użytku, przeznaczonymi do utrzymania higieny osobistej, czystości odzieży oraz pomieszczeń,
- poprawne spożywanie pokarmów: dokładne ich gryzienie, przeżuwanie, wycieranie ust serwetką,
- samodzielne czesanie się.

Z zajęć organizowanych w ramach terapii zajęciowej, dla osób stale w nich uczestniczących prowadzona jest indywidualna dokumentacja. Zawiera ona cele i metody pracy z mieszkańcem oraz podsumowanie jego osiągnięć. Cele i metody realizacji dostosowane są do potrzeb mieszkańca, jego stanu zdrowia i funkcjonowania w Domu. W rocznych podsumowaniach opisano funkcjonowanie mieszkańca w Domu, zainteresowania i stosunek do współmieszkańców. Nie zawsze odniesiono się do wszystkich założonych celów pracy.

W ramach organizacji czasu wolnego mieszkańcy uczestniczą w imprezach kulturalno-oświatowych organizowanych na terenie Domu. Udział mieszkańców w imprezach uzależniony jest od stanu zdrowia. Dom organizuje dla mieszkańców wycieczki i imprezy rekreacyjne. Do Domu przychodzą alumni i klerycy z Seminarium Duchownego w Łomży, dzieci z pobliskiej szkoły podstawowej i gimnazjum.

W Domu uroczyscie obchodzone są Święta Bożego Narodzenia i Wielkanocy. Mieszkańcy wspólnie z pracownikami corocznie przygotowują oprawę nabożeństw okolicznościowych np. ołtarz na Boże Ciało oraz inne imprezy na świeżym powietrzu.

Na potrzeby mieszkańców kupowany jest Dziennik i Kontakty. Ponadto, pracownicy przynoszą kolorową prasę.

Mieszkańcy mogą zapoznać się z aktualnymi przepisami prawnymi dotyczącymi m.in. domów pomocy społecznej, które znajduje się w pokoju dziennego pobytu na I piętrze. W trakcie rozmów z mieszkańcami ustalono, że pracownik socjalny na bieżąco informuje mieszkanki i ich rodziny o zmieniających się przepisach w tym zakresie.

W Domu funkcjonuje samorząd mieszkańców. W jego skład wchodzi 3 osoby: przewodniczący i dwóch członków. W dniu 15.01.2007r. odbyły się ostatnie wybory uzupełniające, w związku ze śmiercią jednego z członków. Spotkania samorządu mieszkańców odbywają się w zależności od potrzeb. Ze spotkań samorządu sporządzane są protokoły. Na spotkaniach omawiane są w większości sprawy organizowanych wyjazdów i spotkań okolicznościowych. Osobą koordynującą prace samorządu jest kierownik zespołu terapeutyczno-opiekuńczego.

Wszyscy mieszkańcy są wyznania rzymskokatolickiego. Mieszkańcy na Msze Św. uczęszczają do kościoła p.w. Miłosierdzia Bożego, oddalonego kilkanaście metrów od Domu. Ponadto, raz w miesiącu, w I sobotę miesiąca przychodzi do Domu z posługą duszpasterską ksiądz z ww. parafii i odprawia Mszę Św. Mieszkańców regularnie odwiedzają także dwaj alumni z Wyższego Seminarium w Łomży, którzy wspólnie z mieszkańcami organizują i prowadzą modlitwy różańcowe, majowe, koronkę do Miłosierdzia Bożego.

Zmarłym mieszkańcom Domu, których pochówkiem nie zajmowała się rodzina, Dom zapewnia sprawienie pogrzebu zgodnie z ich wyznaniem. W 2008 roku zmarło 6 mieszkańców, w tym pochówkiem jednej osoby zajmował się Dom, pozostałych – rodzina. W 2009 roku zmarło 2 osoby, pochówkiem jednej zajmował się Dom, drugiej rodzina. Mieszkańcy chowani są we wspólnym grobie na cmentarzu w Łomży. Mieszkańcy wraz z pracownikami Domu opiekują się tym grobem.

Dom podejmuje działania na rzecz podtrzymania kontaktów z rodziną. Osobą odpowiedzialną za utrzymanie tych kontaktów jest pracownik socjalny oraz kierownik działu terapeutyczno-opiekuńczego. Pracownicy ci kontaktują się z rodzinami telefonicznie i

listownie. Zachęcają rodziny do odwiedzania mieszkańców. Uzgadniają z rodzinami możliwość pobytu mieszkańca w domu rodzinnym, zasady opieki nad nią.

Pracownik socjalny i kierownik działu terapeutyczno- opiekuńczego pomaga mieszkankom w załatwianiu ich spraw osobistych i urzędowych oraz prowadzeniu korespondencji. Całą korespondencję do Domu i mieszanek listonosz przynosi do księgowości skąd pracownik przekazuje mieszkańcom, a listy urzędowe, za zgodą mieszkańców, załatwia pracownik socjalny.

Około 20 mieszanek utrzymuje stały kontakt ze swoimi rodzinami, są przez nie zabierane na święta (3 osoby) lub w czasie urlopów. Osoby odwiedzające spotykają się z mieszkańcami w pokojach mieszkalnych lub pokoju gościnnym.

Dom umożliwia mieszkańcom kontakt telefoniczny. Mieszkańcy korzystają z telefonu Domu i nie ponoszą kosztu przeprowadzonych rozmów.

W okresie objętym kontrolą, ze względu na stan psychofizyczny osób przebywających w Domu, nie były podejmowane działania zmierzające do ich usamodzielnienia.

Wszyscy mieszkańcy posiadają własne dochody, które pochodzą z zasiłków stałych, rent i emerytur. Dom zapewnia bezpieczne przechowywanie ich środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych.

Tryb postępowania z depozytami wartościowymi mieszkańców Domu reguluje Instrukcja zatwierdzona przez Dyrektora Domu z dnia 12.01.2008r. (Akta sprawy Nr 4).

Środki pieniężne przechowywane są na rachunku sum depozytowych mieszkańców na rachunku bankowym Domu. W dyspozycji księgowego znajduje się pogotowie kasowe sum depozytowych mieszkańców w wysokości 2000 zł. Zgodnie z § 5 mieszaniec otrzymuje swój depozyt za zwrotnym pokwitowaniem odbioru depozytowego. Wypłatę depozytu dokonuje się na prośbę mieszkańca, który określa wysokość pobieranej kwoty i kwituje jej odbiór. W Domu są 2 osoby ubezwłasnowolnione całkowicie (opiekunem prawnym dla jednej mieszkanki jest Dyrektor, a dla drugiej siostra). W przypadku tych osób wszelkich dyspozycji na koncie depozytowym dokonuje opiekun prawny lub upoważniona przez niego osoba (§ 10 pkt 7). Na dzień kontroli mieszkańcy nie mieli zdeponowanych przedmiotów wartościowych.

W toku kontroli ustalono, że zasady określone w ww. Instrukcji są przestrzegane.

Mieszkańcy mają zapewniony regularny kontakt z Dyrektorem Domu. Zgodnie z informacją wywieszoną na tablicach ogłoszeń, Dyrektor w sprawie skarg i wniosków przyjmuje w poniedziałki i czwartki w godzinach 12⁰⁰ – 14⁰⁰. W książce skarg i wniosków w okresie objętym kontrolą nie zarejestrowano żadnych skarg i wniosków.

II. Przestrzeganie praw mieszkańców oraz dostępność mieszkańców do informacji o swoich prawach.

Prawa i obowiązki mieszkańców Domu zawarte są w Regulaminie Organizacyjnym zatwierdzonym przez Prezydium Zarządu Okręgowego PKPS w Łomży w dniu 12.12.2006 r. (Akta sprawy nr 5). Nowoprzybyłego mieszkańca zapoznaje z Domem, współmieszkańcami oraz Regulaminem, w tym z prawami i obowiązkami kierownik działu terapeutyczno-opiekuńczego. Regulamin organizacyjny, w tym prawa i obowiązki wyłożony jest w pokoju dziennego pobytu.

Zawarte w Regulaminie prawa gwarantują mieszkańcom w szczególności wolność, godność, intymność i poczucie bezpieczeństwa. Uwzględniają rozwój osobowości, utrzymywanie i rozwijanie kontaktów z rodziną i środowiskiem, korzystanie z wszelkich usług świadczonych przez Dom. W trakcie kontroli nie stwierdzono naruszania prawa mieszkańców.

III. Ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Zgodnie z aneksem z dnia 20.05.2005r. do umowy zlecającej prowadzenie Domu z dnia 27.03.1998r., zawartej pomiędzy Wojewódzkim Zespołem Pomocy Społecznej w Łomży a Zarządem Okręgowym PKPS w Łomży, pracowników Domu Pomocy Społecznej w Łomży obowiązują wymagania kwalifikacyjne określone dla pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Akta sprawy nr 6).

Wykaz stanowisk pracy oraz wymagania kwalifikacyjne pracowników Domu określone zostały w załączniku nr 1 do Uchwały nr 1/2002 Prezydium Zarządu Okręgowego Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Łomży z dnia 01.03.2002 r. (Akta sprawy nr 7). Są one zgodne z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398).

W oparciu o przedłożony wykaz pracowników (akta sprawy nr 8) oraz sprawdzone akta osobowe wszystkich pracowników (10 osób) zespołu terapeutyczno-opiekuńczego (załącznik nr 1), stwierdzono, że osoby te posiadają wymagane kwalifikacje na zajmowanych stanowiskach.

a) wskaźnik zatrudnienia

Dom przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku – 26 miejsc; wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, w pełnym wymiarze czasu

pracy dla tego typu domu powinien wynosić nie mniej niż 0,4 w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Na dzień kontroli w DPS na podstawie umowy o pracę zatrudnionych było 14 osób, z czego 12 osób w przeliczeniu na pełne etaty. W zespole terapeutyczno-opiekuńczym, zatrudnionych było 10 osób (kierownik zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, pracownik socjalny, instruktor terapii zajęciowej na ½ etatu, 5 opiekunek, 2 pokojowe) w przeliczeniu na pełne etaty 9,5 osób.

Ponadto, w Domu usługi na rzecz mieszkańców świadczy opiekun zatrudniony w ramach stażu. Według obowiązujących przepisów, przy ustalaniu wskaźnika zatrudnienia uwzględnia się również wolontariuszy, stażystów, praktykantów oraz osoby odbywające służbę zastępczą w domu, jeżeli pracują bezpośrednio z mieszkańcami, przy czym przy wyliczaniu wskaźnika udział tych osób nie może przekroczyć w DPS - 30% ogólnej liczby osób zatrudnionych w zespole terapeutyczno-opiekuńczym. Z ogólnej liczby 10 osób zatrudnionych w Domu w zespole terapeutyczno-opiekuńczym 30% stanowią 3 osoby.

Dom posiada wymagany wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego tj. $0,4 = (9,5 + 1) : 26$

b) podnoszenie kwalifikacji przez pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego

W trakcie kontroli ustalono, że swoje kwalifikacje podnosi instruktor terapii zajęciowej oraz pracownik socjalny. Instruktor terapii zajęciowej jest studentem I roku studiów magisterskich uzupełniających, na kierunku pielęgniarstwo, a pracownik socjalny studiuje na II roku studiów magisterskich uzupełniających na kierunku pedagogika ogólna, specjalność pedagogika ogólna.

Pracownik socjalny w 2008 roku uczestniczył w szkoleniu zewnętrznym zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku nt. „Bądź aktywny, bądź najlepszy, szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr instytucji pomocy społecznej”.

Dla pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego organizowane są szkolenia wewnętrzne. W kontrolowanym okresie przeprowadzono następujące szkolenia tj.

- 1) w dniu 3.03.2008 roku odbyło się szkolenie z zakresu profilaktyki przeciwdroczynowej. Szkolenie prowadził kierownik zespołu terapeutyczno-opiekuńczego oraz lekarz internista,
- 2) w dniu 10.07.2008 r. odbyło się szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Szkolenie prowadził specjalista.

3) w dniu 28.03.2009 r. odbyło się szkolenie na temat praw mieszkańca Domu oraz kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcami. Szkolenie prowadził Dyrektor Domu.

W ww. szkoleniach uczestniczyli wszyscy pracownicy zespołu. Ze szkoleń sporządzane są protokoły, konspekty zajęć oraz imienne listy obecności.

Pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczą co najmniej raz na dwa lata w szkoleniach na temat praw mieszkańców, kierunków prowadzonej terapii, a także metod pracy z mieszkańcem zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217, poz. 1837).

III. Opracowywanie i realizacja indywidualnych planów wsparcia mieszkańców.

Dyrektor Domu powołał z dniem 15.11.2005r, (akta sprawy nr 9) zespół terapeutyczno-opiekuńczy w skład którego weszli wszyscy pracownicy działu terapeutyczno-opiekuńczego, zajmujący następujące stanowiska: kierownik działu terapeutyczno-opiekuńczego, pracownik socjalny, instruktor terapii zajęciowej, lekarz, psycholog, rehabilitant, opiekunki i pokojowe. Osobą koordynującą prace zespołu jest pracownik socjalny.

Działania wynikające z planów koordynują pracownicy pierwszego kontaktu. Pracownikami pierwszego kontaktu są: kierownik działu terapeutyczno-opiekuńczego, opiekunki, instruktor terapii zajęciowej i pracownik socjalny.

W 2008 roku odbyły się 3 posiedzenia zespołu terapeutyczno – opiekuńczego, z czego 2 dotyczyły indywidualnych planów wsparcia, jeden – sytuacji mieszkańca. W 2009 roku w sprawie omówienia indywidualnych planów wsparcia zespół zbierał się 2 razy. Z posiedzeń zespołu sporządzane są protokoły. W protokołach szczegółowo opisano stan zdrowia mieszkańca, zachowanie i funkcjonowanie w Domu, stosunek do współmieszkańców oraz kontakty mieszkańca z rodziną i osobami odwiedzającymi. Określono cele do realizacji.

Indywidualne plany wsparcia opracowane zostały dla wszystkich mieszkańców. Mieszkańcy potwierdzają pisemnie na planie, że zapoznali się z prowadzonymi w stosunku do nich oddziaływaniami.

W oparciu o przeanalizowane plany (akta sprawy nr 10) ustalono, że opisano w nich stan zdrowia i sprawności psychofizycznej mieszkańca. Wskazano na kontakty z współmieszkańcami i członkami rodziny. W przypadku osób, których stan zdrowia się pogarszał zawarto zapisy dotyczące konsultacji lekarskich, kontaktowania się z rodziną w tym

zakresie. Cele założone do realizacji są dostosowane do zmieniającej się sytuacji mieszkańców. Ocena realizacji założeń dokonywana jest w zależności od potrzeb co trzy lub co 6 miesięcy. Odniesiono się w niej do założonych celów pracy.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Społecznej w Łomży w dniach 1 i 2 października 2007 r. przeprowadzili kontrolę w Domu Pomocy Społecznej w Łomży.

Zakres kontroli obejmował:

- funkcjonowanie zespołu terapeutyczno-opiekuńczego i analiza indywidualnych planów wsparcia mieszkank,
- odpłatność mieszkank za pobyt w dps,
- kwalifikacje pracowników,
- dochody,
- wydatki.

Nieprawidłowości w toku kontroli nie stwierdzono.

Dokonano wpisu do książki kontroli DPS pod pozycją 1/2009.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Dyrektor Domu Pomocy Społecznej im. Wiktorii Kowalewskiej w Łomży.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) Dyrektorowi przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; Dyrektor składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

Podpisy kontrolujących

1/ Erna Feeder
2/ Mieczysław Kontowski

26.05.2009 Marion Kucypkiewicz
(data i podpis dyrektora Domu)